

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 44704**Nom:** Avanços en el tractament de les drogodependències i patologia dual**Cicle:** Màster Universitari Oficial**Crèdits ECTS:** 15**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2225 - M.U.Investigació, Tractament i Patologies associades en Drogodependències	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2225 - M.U.Investigació, Tractament i Patologies associades en Drogodependències	Avanços en el tractament de les drogodependències i patologia dual	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

RODRIGUEZ ARIAS MARTA

RESUM

S'explica el maneig hospitalari de les urgències, l'avaluació i rehabilitació neuropsicològica y les tècniques de neuroimatge en drogodependències.

S'estudien les estructures cerebrals relacionades amb el consum de drogues i s'identifiquen les noves dianes terapèutiques en els trastorns addictius, així com els factors genètics, epigenètics i ambientals en l'origen i evolució dels trastorns addictius.

S'estudien els trastorns de personalitat i la seva relació amb les drogodependències.

S'estudiaran els avanços en el tractament psicosocial de les addiccions.

Igualment es relacionen les diferents teories neurobiològiques en relació amb l'explicació dels trastorns addictius.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

L'estudiant haurà d'haver cursat els mòduls corresponents al primer semestre

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb les drogodependències.

Comunicar les seues conclusions, i els coneixements i raons últimes que les sustenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clar i sense ambigüitats.

Concretar programes d'intervenció individual i comunitària amb l'objectiu de reduir danys en aquelles persones amb esta malaltia.

Conèixer els diferents sistemes d'atenció sanitaris i socials a fi de promoure el tractament, rehabilitació i reinserció dels drogodependents.

Demostrar una comprensió sistemàtica del camp de les drogodependències i el domini de les habilitats i mètodes d'investigació relacionats amb el dit camp.

Identificar trastorns de personalitat associats amb drogodependències.

Integrar conocimientos y enfrentarse a la complejidad de formular juicios a partir de una información que, siendo incompleta o limitada, incluya reflexiones sobre las responsabilidades sociales y éticas vinculadas a la aplicación de sus conocimientos y juicios.

Poder relacionar les diferents teories neurobiològiques que explicar l'etiologia i el desenvolupament de l'addicció a les drogues.

Posseir les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran manera autodirigit o autònom.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Saber en cada moment que tipus de patologies orgàniques podria estar associada a una droga específica i plantejar actuacions concretes de prevenció y/o tractament.

Saber treballar en equip amb eficàcia i eficiència.

Ser capaços d'accedir a la informació necessària (bases de dades, articles científics, etc.) i tenir prou criteri per a la seua interpretació i utilització.

Ser capaços de buscar, ordenar, analitzar i sintetitzar la informació, seleccionant la que resulta pertinent per a la presa de decisions.

Ser capaços de prendre decisions tant individuals com col·lectives en la seua tasca professional i / o investigadora.

Ser capaços de realitzar una presa ràpida i eficaç de decisions en la seua tasca professional o investigadora.

Ser capaços de treballar en equip amb eficiència en la seua tasca professional o investigadora.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

- **Trastorns de personalitat i trastorns addictius:** patologia dual. Esquizofrènia, Depressió, Trastorn límit de la personalitat, Trastorn d'Ansietat i Obsessiu-compulsiu i la seua relació amb les drogodependències.

- **Urgències toxicològiques:** Maneig hospitalari d'urgències en drogodependències. Intoxicació i Antagonistes opiàcids, dopaminèrgics i ansiolítics.

- **Avaluació Neuropsicològica:** Tècniques de neuroimagen en drogodependents. Estudi d'estructures cerebrals específiques en relació amb el consum de drogues. Rehabilitació neuropsicològica.

- **Identificació de noves dianes terapèutiques en trastorns addictius:** Receptors D3 dopaminèrgics, agonistes i antagonistes cannabinoides, receptors serotoninèrgics i noradrenèrgics, sistema opiàcid i els seus receptors com a possibles dianes terapèutiques.

- **Estudi dels factors genètics, epigenètics i ambientals en l'origen i evolució dels trastorns addictius:** genètica del comportament, genètica molecular i farmacogenètica.

- **Teories Neurobiològiques:** Teoria del procés oponent. Hipòtesi dopaminèrgica de l'addicció. Teoria de la sensibilització de l'incentiu. Teoria de la transició de l'impulsivitat-hàbitos compulsius. Teoria de l'allostasi i estrès. Noves aproximacions a l'estudi del procés addictiu: la neuroinflamació.

- **Nous avanços en el tractament psicosocial en addiccions:** Addicció i menjar. Addicció i estrès. Inflamació i alcohol. Neuromodulació i estimulació transcranial per corrent directe (tDCS). Mindfulness i compassió.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	105,00
Total hores	105,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	15,00
Estudi i treball autònom	18,00
Preparació d'activitats d'avaluació	237,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	270,00

METODOLOGIA DOCENT

Sessions presencials. Consisteixen en l'exposició del tema teòric corresponent. Es tracta del model de lliçó magistral que permet al docent presentar els aspectes més rellevants de cada tema. S'afavorirà la participació, a mesura que s'ofereixen coneixements. Així mateix, en aquestes sessions presencials, l'alumne que haurà treballat de manera autònoma diferents aspectes teoricopràctics relacionats amb els temes estudiats, podrà presentar i exposar a l'aula, el seu treball. També en aquestes sessions presencials, els estudiants realitzaran activitats pràctiques relacionades amb els continguts teòrics adquirits.

Sessions no presencials. Tenen per objecte fomentar la construcció del coneixement per part de l'estudiant. Es tracta de dirigir a l'estudiant en activitats orientades al seu propi aprenentatge. L'activitat pot consistir en cerca d'informació documental especialitzada, en una reflexió contrastada i justificada sobre un determinat tema, a aplicar els coneixements de classe.

Tutories. L'alumne disposa d'un ampli nombre d'hores de tutories en les quals el professor guia a l'alumne de manera individual o en xicotet grup en la construcció del seu coneixement. Ho orienta en l'elaboració dels treballs, resol dubtes o dificultats relacionades amb la matèria. Disposa així mateix del fòrum de l'Aula Virtual per a consultes. A més, en aquest espai virtual, els estudiants poden trobar documents, informació o notícies rellevants sobre les matèries dels diferents mòduls.

A més d'aquests mètodes d'aprenentatge, es realitzen Activitats Complementàries per a complementar la formació dels estudiants amb Conferències, Panell d'Expert, Seminaris-tallers, Visites, Cineforum.

AVALUACIÓ

Els coneixements, habilitats i competències adquirides s'avaluen de forma continuada a través de la participació de l'estudiant en les activitats formatives individuals i grupals de les matèries del mòdul que correspon al 20% (activitat en classe) i 20% (activitat individual) de la nota de l'assignatura. A més de l'avaluació continuada dels treballs teòrics i pràctics de l'estudiant en les diferents matèries del mòdul, l'estudiant en finalitzar l'assignatura realitza una prova de rendiment sobre el nivell de les competències, els seus continguts i activitats formatives que correspon al 60% de la nota de l'assignatura.

El mòdul s'aprova obtenint un 5 en la suma total de les assignatures. Cada assignatura té un

determinat pes en el total de la nota segons hores de docència assignades i fa una mitjana de a partir de 4 punts. Puntuació inferior a 4 en una assignatura se suspèn tot el mòdul.

En el programa de les diferents assignatures que inclou el mòdul s'especifiquen (si n'hi haguera) les diferències en l'avaluació entre la primera i la segona convocatòria, així com els apartats que siguin o no recuperables i l'existència dels requisits mínims per a superar l'assignatura.

La concessió d'una Matrícula d'Honor en el mòdul, es basarà en la normativa referent a la Universitat de València, que té en compte el nombre de Matrícules d'Honor per grup. Es concedirà únicament quan la nota siga de 9 punts o superior en la mitjana del mòdul i s'atorgarà a la major nota.

BIBLIOGRAFIA

REFERÈNCIES BÀSIQUES

- Carlson, N.R., Birkett M.A. (2018). *Fisiología de la conducta*. 12 edició. Pearson Educación SA, Madrid.
- Haro G, Bobes J, Casas M, Didia J, Rubio G (2010) *Tratado sobre Patología Dual. Reintegrando la Salud Mental*. Mira ediciones.
- Kalda A, Zharkovsky A (2015) Epigenetic Mechanisms of Psychostimulant- Induced Addiction. *Int Rev Neurobiol*, 120:85-105.
- Pérez de los Cobos J, Valderrama JC, Cervera G, Rubio G (2006) *Tratado SET de Trastornos Adictivos*. Médica Panamericana, Madrid.
- Verdejo García A (2019) *Cognition and Addiction*. Ed. Academic Press.

REFERÈNCIES COMPLEMENTÀRIES

- Forray A, Sofuoglu M (2014) Future pharmacological treatments for substance use disorders. *Br J Clin Pharmacol*, 77(2):382-400.
- Goldstein A (1995) *Adicción*. Ediciones en Neurociencias. Barcelona.
- Koob GF, Aarends MA, Le Moal M (2015) *Drugs, Addiction and the Brain*. Academic press.
- Lorenzo P, Ladero JM, Leza JC, Lizasoain I (2009) *Drogodependencias*. Ed. Médica Panamericana. Madrid.
- Milton AL (2013) Drink, drugs and disruption: memory manipulation for the treatment of addiction. *Curr Opin Neurobiol*. 23(4): 706-12.
- Redolar Ripoll D (2008) *Cerebro y adicción*. Editorial UOC. Barcelona.
- Somogyi AA, Coller JK, Barratt DT (2015) Pharmacogenetics of opioid response. *Clin Pharmacol Ther*. 97(2):125-7.
- Stahl, SM. (2023). *Psicofarmacología Esencial de Stahl. Bases neurocientíficas y aplicaciones prácticas*. 5ª edición. Editorial Aula Médica formación en salud. Madrid.
- Tanner JA, Chenoweth MJ, Tyndale RF (2015) Pharmacogenetics of nicotine and associated smoking behaviors. *Curr Top Behav Neurosci*. 23:37-86.